

ihalede iş kalemleri için analiz girdi ve miktarlarının gösterildiği analizlerin idarece hazırlanması, hazırlanacak analizler kapsamında yer alan girdiler de göz önünde bulundurulmak suretiyle Tebliğ maddesine göre açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ilişkin sıralı analiz girdileri listesi ile sıralı analiz girdileri listesi kullanılmak suretiyle tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının yüzde 3 ne eşit ve bu tutarın altında

olan analiz girdileri tespit edilerek açıklama istenilecek ve istenilmeyecek analiz girdilerinin idare tarafından oluşturulması, bahse konu hususlar belirlenip hazırlandıktan sonra bu hususlara uygun bir şekilde teklifi sınır değerin altında kalan istekliden, analiz hazırlanan özel pozlara ait analiz girdilerinin ve miktarlarının gösterildiği analizlere de yer verilmek suretiyle, yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenmesi gerektiği hk

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı Düşük Teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı

aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Aşırı düşük teklif sorgulaması öngörülen ihalelerde yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında yapılacak işlemler” başlıklı 38'inci maddesinde “38.1. İdare,

yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranını tespit edecektir. Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri/grupları tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranların kümülatif toplamının da gösterildiği “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren “sıralı analiz girdileri tablosu” hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında ihale onay belgesine eklenecektir. Sıralı iş kalemleri/grupları listesi oluşturulurken, iş kalemleri/grupları tutarlarının yaklaşık maliyete oranları, en yakın dört ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanacak ve bu oranların toplamının, yuvarlama nedeni ile 1 den farklı olması dikkate alınmayacaktır...” açıklaması,

Anılan Tebliğ’in “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “...45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80’lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş

kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3’ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit

edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

...

sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi

tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

...

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz

formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

...

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

...

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

...

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya

teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir...” açıklaması,

İhaleye ait İdari Şartname’nin “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33’üncü maddesinde “33.1. Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir.” düzenlemesi yer almaktadır.

İdare tarafından 15.04.2021 tarihinde EKAP üzerinden sınır değeri altında kalan tek istekli olan Ana-Kent Planlama Yapı Yatırım Tekn. Danş. Turz. En. San. ve. Tic. A.Ş.den aşırı düşük teklif açıklamalarının talep edildiği, 21.04.2021 tarihinde aşırı düşük teklif açıklama talep yazısı ekinde düzeltme yapıldığı, bahse konu yazı ekinde açıklama istenilen iş kalemleri/grupları listesi, açıklama istenmeyen analiz girdileri listesi ile açıklama istenilen iş kalemlerine ait sıralı analiz girdileri tablolarının yer aldığı görülmüştür. Ayrıca başvuruya konu alım kapsamında idare tarafından 93 adet

iş kalemi/grubu için açıklama istendiği tespit edilmiştir.

Başvuru sahibinin idare tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında yer alan “Açıklama İstenilen İş Kalemleri Listesi”ndeki iş kalemleri ile “Açıklama İstenilmeyen Analiz Girdileri Listesi”ndeki analiz girdilerinin Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.2.1’inci maddesi ile 45.1.2.2’nci maddesine uygun olarak belirlenmediği iddiasına yönelik olarak Kurum tarafından 15.06.2021 tarihli ve E.2021/10332 sayılı yazı ile idareden yaklaşık maliyet hesap cetveli istenmiş olup, idare tarafından 18.06.2021 tarihli ve E-19983328-100[020]-588532 sayılı yazı ile ilgili belgeler gönderilmiştir. Ayrıca idare tarafından 25.06.2021 tarihinde E-19983328-100[020]-617588 sayılı ve 29.06.2021 tarihinde E-19983328-100[020]-625924 sayılı yazılar ile konuya ilişkin ek belgeler gönderilmiştir.

Gönderilen bahse konu belgeler içerisinde yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemlerinin tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranların kümülatif toplamının da gösterildiği “Sıralı İş Kalemleri Listesi”nin bulunduğu, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kaleminin sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Ayrıca anılan belgeler içerisinde açıklama istenilmesi gereken iş kalemlerine ait analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralandığı ve kümülatif toplamın gösterildiği sıralı analiz girdileri tablosunun da yer aldığı, ilgili tabloda girdilere ilişkin açıklama istenilecek yada istenilmeyecek olarak bir belirlemenin yapılmadığı

görülmüştür. Bahse konu tabloda yer alan veriler üzerinden hesaplama yapıldığında “15.280.1006/ANL Çıplak beton, ince sıva, alçı sıvalı vb. yüzeylere saten alçı kaplama yapılması” iş kalemi kapsamında analiz girdilerinin tutarlar itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmadığı, bununla birlikte söz konusu iş kalemi kapsamında yer alan “10.240.5503 Saten alçı” girdisinin tutarının kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’ünün üstünde olduğu ve açıklama istenecek kalemler içerisinde yer alması gerektiği, ancak idare tarafından gönderilen belgeler içerisinde ilgili girdinin açıklama istenmeyen girdiler içerisinde belirtildiği görülmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklama talebi ekinde yer alan belgeler incelendiğinde, açıklanması istenilen iş kalemlerine ait sıralı analiz girdileri tablosunda yer alan “ÖEBFAPSH49 Havuz Skorboard Sistemi (Komple Herşey Dahil)”, “ÖF.01 Akçaağaç Parke Yapılması”, “ÖF.04 Denizli Traverten Light Kaplama Yapılması”, “ÖF.07 Metal Mesh Asma Tavan (160×160 cm) Yapılması”, “ÖF.09 Fiber Takviyeli Dokulu Beton RAL 7022 Cephe Kaplaması Yapılması”, “ÖF.10 Tuğla Duvar, (215×102×65 mm) Cephe Kaplaması Yapılması”, “ÖF.11 Beton Görünümlü Prekast 80×40 cm Cephe Kaplaması Yapılması”, “ÖF.12 Alüminyum Giydirme Cephe Yapılması (içten dışa 4+5 lamine cam (0.38 PVB)+ 16mm+6mm Temperli+ Low-e kaplı/şeffaf cam dahil)”, “ÖF.18 Basketbol Potası Temin”, “ÖF.22 Çelik İmalatlara Yangın Boyası (Epoksi Astar+ Pasif Yangın Geciktirici Boya+ Son Koruma Katı Yapılması)”, “ÖF.29 Çimento Esaslı Sürme Su İzolasyonu Yapılması” iş kalemlerinin analiz girdi ve miktarlarına yer verilmeksizin aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde yer aldığı, ayrıca bahse konu iş kalemlerinin yaklaşık maliyetini gösteren ilgili belgelerin ve yaklaşık maliyet hesabı yapılırken oluşturulan sıralı analiz girdileri tablolarının da aynı şekilde hazırlandığı tespit edilmiştir.

Söz konusu iş kalemlerine ilişkin kamu kurumlarınca yayımlanan birim fiyat tarifleri ve ihaleye ait Teknik Şartname düzenlemeleri birlikte incelendiğinde, bahse konu iş kalemlerinin niteliği gereği analiz formatı hazırlanabilen iş kalemleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İdare tarafından tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kaleminin sorgulamaya tabi tutulduğu, ancak "15.280.1006/ANL Çıplak beton, ince sıva, alçı sıvalı vb. yüzeylere saten alçı kaplama yapılması" iş kalemi kapsamında açıklama istenmesi gereken "10.240.5503 Saten alçı" girdisinin açıklama istenmeyecek analiz girdisi olarak belirlendiği, bu açıdan başvuru sahibinin "Açıklama İstenilmeyen Analiz Girdileri Listesi"ndeki analiz girdilerinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45'inci maddesine uygun belirlenmediği yönündeki iddiasının yerinde olduğu anlaşılmıştır.

Bununla birlikte, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.4'üncü maddesine göre kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanmış ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için, bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı veya aşırı düşük teklif açıklama talep yazısı kapsamında isteklilere verilmesi gerektiği, ancak idare tarafından bahse konu 10 iş kaleminde analiz girdilerine yer verilmediği, bu durumda söz konusu iş kalemlerine ilişkin analizler olmadığından isteklilerce sunulan açıklamaların uygunluk denetimlerinin gerçekleştirilemeyeceği anlaşılmış olup, "ÖF.01 Akçaağaç Parke Yapılması", "ÖF.07 Metal Mesh Asma Tavan (160×160 cm) Yapılması", "ÖF.10 Tuğla Duvar, (215×102×65 mm) Cephe Kaplaması Yapılması", "ÖF.11 Beton Görünümlü Prekast

80×40 cm Cephe Kaplaması Yapılması” ve “ÖF.29 Çimento Esaslı Sürme Su İzolasyonu Yapılması” iş kalemleri için analiz girdi ve miktarlarının gösterildiği analizlerin idarece hazırlanması, hazırlanacak analizler kapsamında yer alan girdiler de göz önünde bulundurulmak suretiyle, Kamu İhale Genel Tebliği’nin 38.1’inci maddesine göre açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ilişkin sıralı analiz girdileri listesi ile sıralı analiz girdileri listesi kullanılmak suretiyle tutarı kâr ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilerek açıklama istenilecek ve istenilmeyecek analiz girdilerinin idare tarafından oluşturulması, bahse konu hususlar belirlenip hazırlandıktan sonra bu hususlara uygun bir şekilde teklifi sınır değerinin altında kalan istekliden, analiz hazırlanan özel pozlara ait analiz girdilerinin ve miktarlarının gösterildiği analizlere de yer verilmek suretiyle, yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır

Toplantı No	: 2021/028
Gündem No	: 81
Karar Tarihi	: 08.07.2021
Karar No	: 2021/UY.II-1395